

EHITUSJUHT III

EESSÕNA

See kutsestandard sisaldab asjaomaste institutsioonide poolt kokkulepitud nõudeid ehitusjuhi III kvalifikatsioonile.

Kutsestandardi kavandi koostas Ehituse, Kinnisvara ja Geomaatika Kutsenõukogu juurde ning Eesti Ehitusettevõtjate Liidu (edaspidi EEEL) poolt moodustatud töörühm koosseisus:

Ilmar Link	Eesti Ehitusettevõtjate Liit
Enn Siim	Skanska EMV AS
Jüri Orlov	Merko AS
Tanel Kuusmaa	Eesti Ehitus OÜ
Leho Lilleorg	Haridusministeerium
Roode Liias	Tallinna Tehnikaülikool
Tõnu Armulik	Tallinna Ehituskool
Teet Kuusmaa	Toruliit
Tõnu Vürmer	Uponor Eesti AS

Ajavahemikus 18.11.–13.12.2002. a. viidi läbi kutsestandardi kavandi arvamusküsitlus. Ehitusjuhi III kvalifikatsiooni sisaldava kutsestandardi lõppredaktsiooni koostamisel on eeltoodud töörühm arvestanud arvamusküsitlustel tehtud ettepanekuid ja märkusi.

Kutsestandardi koostamisel on arvestatud Suurbritannia NVQ-de (National Vocational Qualifications – rahvuslikud kutsekvalifikatsioonid) kutseoskuseõuetega ja Soome kutsekvalifikatsiooninõuetega (näyttötutkintojen kuvaukset).

Ehitusjuht III kutsestandard on koostatud esmakordselt.

Ehitusjuht III kutsestandard on kinnitatud 18. detsembril 2002. a. Ehituse, Kinnisvara ja Geomaatika kutsenõukogu otsusega nr. 10.

Kutsestandardis sisalduv kvalifikatsioon on registrisse kantud...

1 KASUTUSALA

- 1) töötajate kvalifikatsiooninõuete määratlemine
- 2) õppekavade, koolitusprogrammide väljatöötamine
- 3) eksaminõuete väljatöötamine, kutsekvalifikatsiooni tõendamine ja hindamine
- 4) aluse andmine rahvusvaheliste kvalifikatsiooni tõendavate dokumentide võrdlemiseks

2 KUTSEKVALIFIKATSIOONISÜSTEEMI TERMINID

Kutsestandard – dokument, mis määrab kindlaks kutsekvalifikatsioonist tulenevad nõuded teadmiste, oskuste, vilumuste, kogemuste, väärtushinnangute ja isikuomaduste.

Kutsekvalifikatsioon – antud kutsealal nõutav kompetentsuse tase, mida tunnustatakse kas reguleeritud, ajalooliselt või rahvusvaheliselt kujunenud nõuete alusel.

Kõik kutseid ei eelda kutsekvalifikatsioonide fikseerimist I kuni V tasemeni. Iga konkreetse kutse kvalifikatsioonid määratleb kutsenõukogu.

Ehituse kutsealal on kutsekvalifikatsioonisüsteemis seni I, II ja III kutsekvalifikatsioon. I tase – lihtsate tööülesannete täitmine sarnastes olukordades; põhilised kutsealased oskused ja teadmised on omandatud enamasti läbi koolituse; vajadusel juhendatakse töö käigus; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

II tase – põhiliste tööülesannete täitmine erinevates olukordades; lisaks kutsealastele oskustele ja teadmistele omab vilumust ja kogemust; töötaja töötab iseseisvalt; vastutab oma tööülesannete täitmise eest.

III tase – keerukate tööülesannete täitmine erinevates ja vahelduvates olukordades; omab kutsealast meisterlikkust; valmisolek kutsealaste oskuste ja teadmiste edasiandmiseks või laialdased kutsealased oskused ja teadmised on omandatud läbi koolituse; valmisolek korraldada ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutada selle eest.

IV tase – erinevate, keerukate, analüüsimist ja otsustamist eeldavate tööülesannete täitmine muutuvates olukordades; laialdased kutsealased teadmised ja oskused, millele lisanduvad kogemused ja vilumused või juhtimisalased teadmised; korraldab ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

V tase – teadmiste laiendamist, probleemide lahendamist, teaduslike teooriate ja mõistete rakendamist, olemasolevate teadmiste süstematiseerimist, edasiarendamist ja õpetamist eeldavate tööülesannete täitmine muutuvates olukordades, kõrgel tasemel kutse- ja erialased teadmised, oskused, millele lisanduvad kogemused ja vilumused või juhtimisalased teadmised; korraldab ressurside jagamist ja teiste tööd ning vastutab selle eest.

Kutseoskused

Üldoskused ja -teadmised – tegevusvaldkondi läbivad nõuded üldistele oskustele ja teadmistele.

Põhioskused ja -teadmised – kutsealal tegutsemiseks vajalikud nõuded oskustele ja teadmistele.

Erioskused ja -teadmised – nõuded oskustele ja teadmistele, mis on seotud spetsialiseerumisega.

Lisaoskused ja -teadmised – soovituslikud oskused ja teadmised, mis toetavad ja laiendavad kutseoskusi või seonduvad lisakvalifikatsiooniga.

Isikuomadused ja võimed – nõuded kutsealal töötamiseks eeldavatele isiku- ja isiksuslikele omadustele ja füüsilistele võimetele.

Konkreetsete teadmiste ja oskuste tasemete kirjeldused

Algtase – mõistete, faktide ja põhimõtete teadmine; põhiliste töövõtete valdamine.

Keskase – mõistete ja faktide tõlgendamine ja võrdlemine, seoste loomine; mitmekesiste töövõtete valdamine.

Kõrgtase – seostatud faktide alusel analüüsimine, prognoosimine, järeldamine, üldistamine, hindamine; mitmekesiste keerukate töövõtete valdamine.

3 KUTSESTANDARDIGA SEONDUVAD STATISTILISED KOODID

Eesti Majanduse Tegevusalade Klassifikaatori¹ järgi kuulub ehitusjuhi töö ehituse valdkonda, kood 4521.

Ametite Klassifikaatori² järgi kuulub ehitusjuht 3. pearühma “Keskastme spetsialistid ja tehnikud”, kood 3112.

4 KUTSEKVALIFIKATSIOON

Eesti keeles:	Ehitusjuht III
Inglise keeles:	Construction Site Manager III
Soome keeles:	Rakennusalan työmaapäällikkö III

5 KUTSEKIRJELDUS

Ehitusjuht III töötab ehitustööde korraldajana ja keskastme juhina ehitusobjektidel. Ehitusjuhina tegutsedes on lisaks ehitusalastele teadmistele ja oskustele oluline juhtimisoskus. Ehitusjuht peab suutma langetada iseseisvalt otsuseid ja töötama meeskonnas. Vajalik on algatusvõime, eneseusk ja kriitiline meel ning nii suuline kui kirjalik eneseväljendusoskus. Ta peab olema täpne ning järgima seadusi, lepinguid ja plaane.

Ehitusjuht on oma pädevuse piires vastutav objekti tehnilise ja majandusliku poole eest, samuti tööohutuse eest objektil.

Ehitusjuht III peab olema pädev ja võib olla vastutav isik järgmiste tööde teostamisel:

- a) kuni 2 korruseliste hoonete ehitus
- b) sarrustatud plaatide ja talade (tavaline sarrustus) ehitus avaga ≤ 10 m
- c) lihtseinte ja postide ehitus
- d) lihtsamate vundamentide ehitus
- e) valmiselementidest konstruktsioonide ehitus
- f) muud hoone kattetarandid avaga ≤ 10 m
- g) tehnosüsteemide ehitus

Ehitusjuht III kutsekvalifikatsiooni taotlemisel on nõutav vähemalt pädevusele vastav tehniline keskeriharidus 3 aastase õppe baasil ja töökogemus ehitustööde juhina viimase 3 aasta jooksul.

Esmakordselt väljaantud kutsetunnistus kehtib 1 aasta. Kutsetunnistuse pikendamiseks on nõutav EEEL-i poolt tunnustatud täienduskoolituse läbimine ning töötamine erialal.

---

¹ Statistical classification of economics activities in the European Community (NACE) eestistatud versioon

² International Standard Classification of Occupations (ISCO-88) eestistatud versioon

Pikendamisel väljastatakse kutsetunnistus 3 aastaks. Erialase kogemuse arvestamisel lähtutakse teostatud objektide keerukusest ja vastutustasemest nende juhtimisel. Töökogemuse tõendamiseks esitatakse tööde referentsid.

6 KUTSEOSKUSNÕUDED

6.1 Üldoskused ja -teadmised

- 6.1.1 Majandus
  - 1) majanduse põhimõisted
  - 2) ettevõtluse põhialused
- 6.1.2 Tööõigus
- 6.1.3 Suhtlemisoskus
- 6.1.4 Klienditeenindus
- 6.1.5 Töökeskkonna ohutus
  - 1) töötervishoid ja tööhügieen
  - 2) tuleohutus ning tulekustutusvahendid
  - 3) elektriohutus
  - 4) jäätmekäitlus, keskkonnaohutus
  - 5) esmaabi
- 6.1.6 Arvuti kasutamise oskus – AO2, 3, 4, ja 7 (vt. Lisa A)
- 6.1.7 Keeleoskus (vt lisa B)
  - 1) eesti keel – kesktase
  - 2) 1 võõrkeel – kesktase

6.2 Põhioskused ja -teadmised

- 6.2.1 Juhtimine
  - 1) töötajate tegevuse ja muude ressursside planeerimine ja organiseerimine
  - 2) mõjutamine - eestvedamine, motiveerimine
  - 3) kontrollimine
- 6.2.2 Projektijuhtimine
- 6.2.3 Allhanke- ja töölepingud
- 6.2.4 Hea ehitustava tundmine ja kvaliteedi tagamine
- 6.2.5 Tööohutus ehitustöödel
  - 1) ohutustehnika nõuded ehitustöödel
  - 2) põhilised ohuallikaid ehitusobjektidel, nende määratlemine, äratundmine ja vältimine või kõrvaldamine ning riskianalüüsi koostamine
  - 3) pääste- ja kaitsevahendite kasutamine
  - 4) tegutsemine tööõnnetuse korral
- 6.2.6 Oma töö nõuetekohane ja ohutu korraldamine
- 6.2.7 Materjalikulu ja tööaja arvestamine
- 6.2.8 Ehitusjooniste lugemine
- 6.2.9 Ehituslike eskiiside koostamine
- 6.2.10 Ehitusmõõtmine
  - 1) peamiste ehituslike mõõtmete mahamärkimine
  - 2) kõrgusmärkide ülekandmine
  - 3) ehitusmõõteriistade kasutamine
- 6.2.11 Ehitamise üldpõhimõtted
  - 1) ehitustööde korraldus Eesti Vabariigis
  - 2) ehituse üldmõisted ja -terminid

- 3) ehitamise etapid, konstruktsioonid, tüüpehitised
  - 4) kasutatavad ehitusnormid, standardid ja juhendid
  - 5) ehitusdokumenteerimine
  - 6) ehitusinfo ja ehitusalase teabe haldamine ja kasutamine
- 6.2.12 Põhilised ehitusmaterjalid ja nende omadused
- 6.2.13 Põhilised ehitustööriistad ja masinad

6.3 Isikuomadused ja võimed

- 1) loogiline mõtlemine
- 2) ruumiline kujutlusvõime
- 3) täpsus
- 4) kohanemisvõime: keskkonnataluvus, pingetaluvus, stressitaluvus
- 5) kehtestavus
- 6) iseseisvus
- 7) vastutusvõime (usaldatavus, kohusetunne, enesedistsipliin), soov võtta vastutust
- 8) ettenägemisvõime, ohutunnetus
- 9) koostöövalmidus
- 10) teenindusvalmidus
- 11) õpivõime

ARVUTI KASUTAMISE OSKUS

Arvutikasutaja oskustunnistus – AO (ECDL/ICDL – The European Computer Driving Licence/The International Computer Driving Licence) tõendab selle omaja praktilisi põhioskusi laiatarbe tarkvara kasutamisel. (AO tunnistuse omamine ei ole kutsekvalifikatsiooni taotlemisel kohustuslik.)

7 moodulit:

AO1 – Infotehnoloogia põhimõisted ja infoühiskond

AO2 – Arvuti kasutamine ja failihaldus

AO3 – Tekstitöötlus

AO4 – Tabelitöötlus

AO5 – Andmebaasid

AO6 – Esitlus

AO7 – Informatsioon ja kommunikatsioon

AO1 INFOTEHNOLOOGIA PÕHIMÕISTED JA INFOÜHISKOND

1. Põhimõisted
2. Riistvara
3. Mälu
4. Tarkvara
5. Arvutivõrgud
6. Arvutid igapäevaelus
7. Infotehnoloogia ja ühiskond
8. Turvalisus, õiguskaitse ja seadusandlus
9. Infotehnoloogia ja Eesti

AO2 ARVUTI KASUTAMINE JA FAILIHALDUS

1. Elementaarioskused
2. Töölaud
3. Failihaldus
4. Failide lihtne redigeerimine
5. Prindihaldus

AO3 TEKSTITÖÖTLUS

1. Alustamine
2. Põhioperatsioonid
3. Kujundamine (vormindamine)
4. Dokumendi viimistlemine
5. Printimine
6. Muud oskused

AO4 TABELITÖÖTLUS

1. Elementaarioskused
2. Põhioperatsioonid
3. Valemid ja funktsioonid
4. Kujundamine (vormindamine)
5. Diagrammid ja objektid
6. Printimine

AO5 ANDMEBAASID

1. Alustamine
2. Andmebaasi loomine
3. Vormi kasutamine
4. Informatsiooni otsimine
5. Aruanded

AO6 ESITLUS

1. Elementaarskused
2. Põhitegevused
3. Vormindamine
4. Graafika ja diagrammid
5. Printimine ja levitamine
6. Slaidiseansi efektid
7. Slaidiseansi vaatamine

AO7 INFORMATSIOON JA KOMMUNIKATSIOON

1. Veebi kasutamise elementaarskused
2. Veebis navigeerimine
3. Otsing veebis
4. Järjehoidjad (bookmarks)
5. Elektronposti kasutamise elementaarskused
6. Kirjavahetus
7. Adresseerimine
8. Postkasti haldamine
9. Listid ja uudisgrupid

KEELTE OSKUSTASEMETE KIRJELDUSED

Alljärgnevat nõuet on lähtunud Eesti Vabariigi keeleseaduses kasutatavatest keeleoskustasemetest, laiendades samad nõuded võõrkeelele.

Eristatakse kolme keeleoskustaset:

Algtase – keele piiratud suuline ja elementaarne kirjalik oskus. Isik tuleb toime tuttavates keelekasutusolukordades, saab aru selgest kõnest igapäevaelu puudutavatel teemadel, mõistab üldjoontes lihtsama teksti sisu ning oskab täita lihtsaid tüüpdokumente ja kirjutada lühikesi tarbetekste.

Kesktaase – keele suuline ja piiratud kirjalik oskus. Isik tuleb toime mitmekesisetes keelekasutusolukordades, saab aru normaalse tempoga kõnest, mõistab raskusteta igapäevaelu kajastavate tekstide sisu, suudab kirjutada oma tegevusvaldkonda puudutavaid tekste.

Kõrgtaase – keele suuline ja kirjalik oskus. Isik väljendab ennast vabalt, sõltumata keelekasutusolukorrast, saab aru ka kiire tempoga kõnest, mõistab raskusteta keerulisemate tekstide sisu, suudab kirjutada stiililt ja funktsioonilt erinevaid tekste.